

»SLOVENEK« volja
po pošti na vso stran Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . 180—
za pol leta . . . . . 90—
za četrt leta . . . . . 45—
za en mesec . . . . . 15—
Tiskovništvo obojestrno K 240—
Sobotna izdaja:
za celo leto . . . . . K 30—
za mesec . . . . . 35—

SLOVENEK

Inserati:
Enostopna petstvarca (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . . . po K 4-50
redni razclani, poslana
itd. . . . . po K 6—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 50/50 mm K 10.
Izhaja vsak dan (izveniši ponedeljek in dan po prazniku, ob 5. uri zjutraj).

Uredništvo je v Koprarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nevrantirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telet. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Koprarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 630 za naročnino in št. 349 za oglaš.
avstr. in češke 24.797, ogr. 23.511, bosn.-herc. 7563.

Proč s terorjem!

Ze par mesecev so pripravljali komunisti splošen štrajk po natančno premišljenem načrtu. Ker se s tem štrajkom zasledujejo prevratni cilji, so začeli štrajk na tistem polju, ki je za državo in celokupno prebivalstvo najbolj občutljivo, na železnih cestih; temu štrajku naj sledi generalni štrajk vseh komunistično-socialističnih organizacij, češ da morajo biti v štrajku železničarjev solidarni. Včerajšnji »Napreje« dejansko hujska v tem smislu, popolnoma v soglasju s komunističnimi govorniki. Komunisti in socialisti hočejo v nameravanem splošnem štrajku preskusiti svojo moč, ali bi bili že dovolj močni za prevratne poizkuse. V svojih privatnih pogovorih komunistični voditelji štrajka tudi prav nič ne prikrivajo tega svojega namena, četudi v javnosti to žaje; zavedajo se, da bi jim tudi njihovi pristaši ne sledili, ker bi si stokrat premislili spravljati sebe in državo v nevarnost. Zato hujskajo komunistični voditelji delavstvo, da bi razpalili strasti in bi jim njihovo delavstvo sedlo na lim.

Vemo, da bodo ostale namere prevratnikov le njihove pobožne želje. Vlada postopa dosledno in je njen ukrep, zlomiti ta politični štrajk, neomajen. Ako pri svojem postopanju ne seže takoj po najstrožjih sredstvih, je to le dokaz njene modrosti; ker si je svesta svoje moči, daje štrajkujočim železničarjem priložnost, da se spametujejo. Obvarovati jih boče nesreče, tembolj, ker je morda večina od železničarjev glede pravih vzrokov štrajka od komunističnih voditeljev napačno poučena. Ako pa vladno zdržljivo postopanje komunisti smatrajo za slabost, se bodo bridko varali.

Sokrivdo na vseh posledicah bodo pa nosili tudi vsi tisti, ki v nerazumljivem in samega sebe varajočem pojmovanju o tej stvari dajejo štrajkujočim moralno oporo in jih naravnost varajo z vestmi, da je vlada slabotna in da je podala demisijo. Ako bi vlada v tem položaju podala demisijo, ne bi bilo to ne v interesu države, ne v interesu tistih, ki te vesti v svoji zaslepljenosti namenoma širijo, in ne v interesu celokupnega prebivalstva.

Avtoriteta oblasti se mora za vsako ceno vpostaviti, ker brez nje ni izhoda iz položaja, ki bi mu potem nobena vlada ne bila več kos.

Da se potrebna avtoriteta oblasti upostavi, je treba teror, ki so ga začeli izvajati komunisti, streti, tembolj ker tu ne gre za mezne interese železničarjev. Prometno ministrstvo je točno dokazalo, da se z uvedbo začasnega pravilnika železničarjem ne zmanjša niti en vinar plače, ker naredba prometnega ministrstva M. S. br. 8663 ureja specialne prejemke in po-

višuje plače železničarjev in delavcev z ozirom na današnje težke življenske razmere in veliko draginjo. Nasprotno! Ta način urejevanja plač je naravnost idealen, ker se provizorni prejemki od časa do časa izpreminjajo po življenjskih razmerah, pri čemer je določeno, da vsota prejemkov na noben način ne sme biti v nobenem slučaju manjša od one, ki je predvidena v protokolu sporazuma.

Vsa javnost, ki je o zadevi poučena, zahteva in pričakuje, da se bo teror, ki ga komunisti razvijajo proti delavoljnemu delavstvu, takoj strl. Nikakor ne gre, da hujskači groze delavstvu, ki noče v nesrečo. Kmetje, ki s svojim zdravim razumom vidijo, kam ta štrajk vodi, že povprašujejo, kdaj naj oni nastopijo s svojo organizacijo. Komunisti se namreč po svojih zaupnikih razširili po deželi laži, da je v Ljubljani — punt in vlada v rokah — komunistov. Kmetje pravijo, da se od prevratnih elementov ne bodo dali komandirati in če vlada ne naredi reda, ga bodo naredili sami in v množicah prišli, da se pogledajo iz oči v oči s protidržavnimi elementi. Tega pač ni treba! Naj pa bo to svarilo za vse zaslepljene, ki hite v svojo nesrečo in v nesrečo delavstva!

Anton Sušnik:

Socializacija in prehrana.

II.

Kako naj se torej izvrši socializacija gospodarstva z živili?

Prvi način podružabljenja bi bil komunistični, ali, kakor ga lahko imenujemo tudi, ruski ali kitajski. Kakor znano, je namreč na Kitajskem že v 11. stoletju nastopil velik učenjak in državnik Vangganke, ki je hotel preosnovati kitajsko družbo na strogo socialistično-komunistični podlagi. Skozi petnajst let je stal na čelu države in se je trudil uresničiti svoje komunistične nauke. Vso svojo moč, vse svoje zmožnosti in vso svojo energijo je porabil samo v dosego svojega ideala, pripeljati državo tako daleč, da ne bo ne bogatih, ne revnih, samo neko srednje blagostanje, da bo zavladala popolna enakost in čudovita harmonija gospodarskega življenja, prav kakor učijo komunisti danes. Toda doživel je popolen fiasko.

Vzemimo, da bi dobil moč v roke kak jugoslovanski Vangganke, recimo dr. Lemeš, ali Lapčević. Kaj bi storil, da bi osiguril prehrano? Proglasil bi vso zemljo za državno last in monopoliziral poljedelstvo. Ustanovil bi poljedelske sosvete, ki bi vsako leto ali vsakih par let po posameznih

krajih delili zemljo, ki bi jo bilo treba obdelati, in žito, ki bi ga bilo treba posejati. Žetev bi bila na to seveda državna last, in komunistični državnik bi ga zopet po svoji previdnosti potom svetovetov razdelil po potrebi in številu prebivalstva. O srečni časi, ko bi nam država ko dobra mati razala kruh in skrbela za nas! Ker gotovo je, da bi tak komunist poddržal tudi vso trgovino, obrt in industrijo, banke, izobrazbo, umetnost, zabave, plese itd. Kako nebeško bi se živelu potem! Ne bi bilo več ne bogatih, ne revnih, ne sovraštva, ne zavisti. Nihče bi ne imel preveč, nihče premalo, vsak po potrebi. V vsaki občini bi bila javna kuhinja, v večjih tudi na več krajih. Kuhalo bi se v velikanskih kotlih za vse enako. Ker bi v komunistični državi n e bilo več cerkva, bi zvonove porabili zato, da bi vabili k menaži. Zupan in občinski odborniki bi skrbeli za zdravo kuhinjo in pravično razdelitev. V celih procesijah bi prihajali ljudje in zopet odhajali, vsak s svojim piškrcom. Kako bi bilo lepo! Vsi bi živeli v enakem blagostanju. Malo bi delali, malo jeli in pili, malo se učili, malo uživali, malo se veselili, vse po potrebi. Zares nebesa na zemlji!

Ampak ta raj bi se le prekmalu spremenil v pekel. Če bi se poddržala vsa zemlja, kakšne posledice bi imelo to za poljedelstvo? Prvo je, da ne bi bilo več posestnikov zemljišč, pravi kmetje bi izgubili, ostali bi k večjemu najemniki za eno ali več let. Polje bi obdelovali, ali najemniki, ali državni uslužbeni, ali delavci, ki bi dobivali plačo in natura. Vsled različnih duševnih in telesnih sposobnosti in drugih okoliščin bi bilo delo različno, različni tudi uspeh, zemlja bi bila neenako obdelana, produkcija bi padala, in žetev bi se slabšala od leta do leta. Zakaj? Zato ker bi manjkalo tudi močne gonilne sile, ki žene človeka k delu in vztrajnosti, ki ustvarja toliko velikih del na svetu, manjkalo bi vsake osebne ambicije, ker ne bi bilo zavesti lastnega pridobivanja. Zato bi se udomačila brezbriznost in lenoba, sledila bi kmalu beda in pomanjkanje.

Tudi jugoslovanski Vangganke bi napravil bankrot s svojim komunističnim gospodarstvom, kakor ga je doživel kitajski in ruski, in kakor ga mora doživeti vsak reformator, če ne upošteva temeljne resniče, da vsi ljudje niso enaki, da so različne narave, različnih misli in želja, različnih zmožnosti in kreposti itd.

S popolno, ali kitajsko socializacijo prehrane torej ni nič!

Drugi način socializacije bi bil ta, da država vse, kar je izven kontingenta, ki jo potreben zroducentu za domačo porabo in seme, proglasi za svojo last vse odvišno

žito in druge polj. pridelke, določiti cene in razdeli po pozameznih krajih potom državnih uradov, žitnih zavodov, okrajnih glavarstev, občin, in morda bi se pritegnila tuintam tudi kaka zadruga. Doživeli bi isto, kar smo izkušali ves čas vojne in še malo pozneje. Nihče ne bo trdil, da se je ta način socializacije obnesel, da je morda zadovoljil producenta in konsumenta. Spominjam samo na žitne komisarje in živinjske priganjače. Kako so osovraženi še danes! Za enkrat, če je potreba velika in pomoč silno nujna, in je težko hitro organizirati drugo gospodarstvo z živili, bi to morda še šlo, nikakor pa ne za stalno. V takem slučaju pa bi se moral na vsak način pri ministristvu ustanoviti poseben svet, obstoječ iz zastopnikov vseh slojev, ki bi stalno nadzirali cene in razdelitev živil. Revizicija in maksimiranje cen more pri kmeth izzvati velikansko nezadovoljnost, in lahko celo upor, kakor se je nedavno dogodilo to v Belovaru. Paralizirati bi bilo mogoče tako postopanje odnosa le s socializacijo pridobivanja vseh onih potrebščin, ki jih mora kmet kupovati, posebno obleke in obutve. Ker država je dolžna ščititi tudi kmeta pred mogočno organizacijo producentov-kapitalistov.

Drugič pa bi bil tak državni aparat velikanski, požrl bi ogromne vsote denarja, pa bi bil zraven še nezanesljiv, počasen in neroden, kakor so vsi birokratični aparati. In kar je glavno, ravno najširši sloji, ravno splošnost bi bila izključena od sodelovanja in kontrole. To pa ne bi bilo v interesu javne blagbine. Izkušnja uč, da bi se pr razdelitve lahko godile velike neurednosti, da bi cveteli protekcija in korupcija, verižništvo in tihotapstvo ne bi bilo izključeno.

Ostano še tretja vrsta socializacije potom zadrudištva. Z zadrudištvom, v katerem je organizirano naše ljudstvo, bi se pritegnile široke plasti h gospodarstvu z živili. V zadrudištvu so zastopane tudi vse politične stranke. Kontrola bi bila tako res javna, splošna. Ta pot bi bila tudi najcenejša in najpoštenjša.

Ustanovila naj bi se osrednja zadruga, katere članice bi bile država in zadrudišne organizacije, oziroma zadrudišne zveze cele Jugoslavije. Kjer se ni takih zadrug, bi se morale ustanoviti hitro. Poseben odbor pri osrednji zadrugi, kjer bi morali biti zastopani tudi producenti, bi določal cene, drug odbor bi imel v rokah razdelitev po pokrajinah, ki bi jo pa izvedle zadrug. Od dobička bi morda en del ostal zadrugam za zboljšanje in prospeh zadrudištva in za druge socialne in kulturne potrebe, en del

LISTEK.

Spomini starega dekleta.

Francoški spisal René Bazin. Prevel F. P. Hrast.

(Dalje.)

Govoriti ga niso slišali nikoli. Le dvakoli trikrat na leto je obležal, ostal zjutraj v postelji, ampak povedati pa ni hotel, kaj mu je in kje ga boli. Poršeški gospodar, ki nikakor ni slab človek, je hodil obiskovat svojega pastirja in ga izpraševal: »Hočeš juho?« in je bil zapazil, da so se Le Harquelierju v tistih dneh tresle noge, in da so bile njegove coklje in hlačnice vse mokre in blatne, kakor da bi bil tekal celo ude r. okoli.

Tri leta ga je vsaki pot izpraševal, ne da bi dobil odgovora. Nekega dne pa, ko je s prijaznimi besedami izpraševal svojega na živinskem ležišču napoj mrtvega pastirja, je opazil, da se je ta dvignil in ga pogledal tako, da je polila kmeta kurja polt, in zaslišal je neki močan, zamolkel glas:

»Čuj, ali se bojiš tega, česar ne poznaš?«

»Kako bi se ne bal,« je rekel gospodar.

»Če imaš usmiljenje z menoj, se ti ni treba bati. Bodi nocoj ob dveh zjutraj pri

krizpotu pri Cheni. Ne jemli s seboj nikogar; nič hudega se ti ne bo zgodilo.

»Torej Vas bo več?«

»Šest nas bo, in izmed njih poznaš najmanj dva. Trije pojdejo na levi, trije na desni. Jaz bom zadnji na levi. Pa' da ne praviš tega nikomur?«

»Ne.«

»Ne zdaj, ne pozneje?«

»Ne.«

»Prinesi torej s seboj vile in da me odrešiš, me skušaj raniti do krvi.«

Poršeškemu kmetu se vse skupaj ni zdeło verjetno. Vendar je storil, kar je obljubil. Še pred drugo uro zjutraj, v hudem mrazu pozne jeseni, je bil pri chenskem krizpotju. Ni pozabil vzeti s seboj vil iz modrega jekla. Vsi gozdovi so bili pokriti s slano in niti en list se ni ganil. Pri prvem urinem udarcu na dve, je zaslišal: »Mjau, mjau, mjau!« — ampak videl ni ničesar. Pri drugem udarcu je zagledal, da prihaja po cesti, trije po vsaki strani, šestero majhnih psov, rjavih kot suh praprot, nizkih nog, ki so iztegal jezik, lajali, tekli in se zvijali kot v kletki, ki je pa ni bilo videti. Kmetu je postalo vroče. Prituhnil se je za cestno ograjo. Ko je prišel zadnji mimo njega, je zagnal vanj z vso silo vile, ki so zadele psa v nogo.

Začul je nato grozno lajanje.

In potem je videl poršeški kmet le peto psov, ki so zbežali v temo in se iz-

gubili v noči. Ampak poleg sebe je imel sedaj svojega pastirja Le Harquelierja, ki je šepal in krvavel, zadet v stegno.

Tako pripovedujem včas ob zimskih večerih svojim vnukom povesti, ki sem jih izvedela, četudi so najbolj čuvane skrivnosti na svetu: Skrivnosti babjevernih kmetov.

22. Mati Moineau in njena postelja.

Vdove! Dolgo je že, odkar je sveti Jeronim lepo govoril o njih. Toda ne dovolj. Z njegovim dovoljenjem nadaljujem to poglavje. V dobrih delih so dragocene. Ne vse! Ne govorim o veliki vdovi, ki se bavi neprenemoma s seboj zato, da bi se drugi bavili z njo in za katero je spomin govornica; niti o onih, o katerih je rekel stari puščavnik, da niso v resnici vdove. Govoriti hočem o drugih, ki so se trudile, da bi bile, ki si ne žele, da bi se pomladile in ki hodijo okolu pokoncu, enostavno in ki so v stanu srečati veselje ne da bi ga zavidele ali kalile, ampak, ki pristopajo k delu in bedi, kakor k novi ljubezni, večji kot je bila ona stara. Če so bile kdaj srečne? Če so jim bili možje zvesti? Tega ne ve nihče. One se molče spominjajo na preteklost. Človek ugane, da žive še v njej, ampak čisto same, kadar pride njihova ura, in čuvajo in nosijo nočno svetilko in ključ. da stopijo brez prič v skrivno kapelico.

Imela sem večkrat priliko primerjati njihov način življenja, razumevati kako delo usmiljenja ali socialno delo, začetni govoriti o njem, ga razkladati in braniti na naš način, način mladih ali starih deklet. Me smo boljše za delo, imamo več elana, več srečne nespameti in se ne udamo in ne umaknemo tako kmalu. Predrznost v dobrem je čednost devic. Recite jim, da naj podero barikado, negujejo gobavca, razsvetle čisto črno vest, spravijo na pravo pot kurtizano, pregovore ministra ali zakopljejo trideset let svojega življenja v bolnico — in storile bodo. One smejo slišati vse, zato, ker ne vedo vsega in so morda ravno zato v stanu vse potolažiti, poravnati. Ni človeške umazanosti pri tistem, kdor je ne vidi. V svojih nežnih rokah drže — in svet ne dvomi o tem — cele armade, pripravljenih za revolto. Vdove pa nimajo takega nastopa. Ker so več doživele, dvomijo preje. Ampak ne znajo svetovati, prenašati, gledati; imajo več smisla za srčne boli 'n ne ljubijo otrok bolj kot mé, ampak vse one imajo, kadar govore z materami o otrocih, besede, poglede in molk, ki vedo za pot. Človek se takoj razume z njimi in ne prikriva ničesar. In potem jih večja svoboda v njihovem življenju čini bolj gostoljubnim. Resnično ubogim vdovam se mora človek tu najbolj čuditi. Poglejte mater Moineaujevo, (Dalje.)

pa bi šel v državno blagajno potom obdavčenja.

Toda ni mogoče, da bi tukaj razvijal podrobno načrt. So pa važni momenti pri vsi stvari, ki bi se lahko prezrli. O teh hočem še nekoliko govoriti.

Država in sodniki.*

(K slavnostnemu predavanju ob otvoritvi juridične fakultete.)

Iz višjih sodnih krogov smo prejeli nastopni članek:

V svojem stajnem predavanju povodom otvoritve juridične fakultete v Ljubljani dne 15. aprila 1920 je njen dekan g. dr. Leonid Pitamic povdarjal izredno stališče, ki je zavzemajo in ki je tudi morajo zavzemati sodniki v vsaki pravni državi. Povdarjal je, da velja sodnik že izza prastarih časov kot simbol pravičnosti, da je neodvisen, dobro plačan in dobro izvežban, in da mu je blagobit človeštva in države več kakor napredek kake stranke.

Kazal je na Angleško, kazal na Ameriko, in pa kazal na bivšo Avstrijo in žalobog ni mogel in ne more kazati na Jugoslavijo.

Prvi predpogoj polne neodvisnosti sodnika, ki mu more edini zajamčiti ne le najstrožjo objektivnost, marveč tudi polno zaupanje prava iskajočega občinstva, je, da se more — prost morečih vsakdanjih skrbi — z vsem idealizmom in z vsemi svojimi najboljšimi močmi posvetiti izključno in edino le vzvišenemu svojemu poklicu. Biti mora torej gmotno tako situiran, da mu ni treba v prav nobenem oziru prosjačiti milosti pri strankah, katerim mora danes ali jutri rezati kruh pravice. Biti mora res dobro plačan.

Ta predpogoj, ki ga gospod predavatelj navaja kot dejstvo, pa pri nas ni podap. Kakor v prosluli Avstriji, tako je sodnik tudi v demokratični Jugoslaviji v gmočnem oziru vkovan v Prokrustovo posteljo državnega uradništva, v njegove činovne razrede. Kakor so vsemu državnemu uradništvu prejemki določeni tako pičlo, da ob njih pri današnji draginji ne more živeti, tako tudi sodnik, posebno ako ima številno rodbino, s svojimi službenimi prejemki ne more niti životariiti, ako ni bil pri izbiri svojih roditeljev ali roditeljev svoje žene dovolj previden.

Slovenski sodniki so izhajali od pamti veka skoro izključno le iz malomeščanskih ali kmetijskih hiš. Sinovi »boljših hiš« so si pač poiskali udobnejšega poklica. Zato so pa bili sodniki do razsula Avstrije razen pripadnikov prostih poklicev skoro edini posvetni akademiki, ki so se res čutili Slovence, ki so kot taki delovali med ljudstvom in z njim sočustvovali. Slovenskim sodnikom rojenice niso polagale v zibelke niti zlata niti srebra. Po veliki večini so študirali v najtežavnejših razmerah. Od doma so mogli dobiti le malenkostne podpore. Že na srednjih šolah so se večinoma pretokli le z instrukcijami. Isto velja o študijah na univerzi, seveda ako so mogli instrukcije vobče dobiti. Drugače so morali skoro vso svojo učiliško dobo robovati po raznih pisarnah. Z železno voljo, lastno Slovincem, so napravili izpite in vstopili — deloma zadolženi — v sodniško službo. Niso bile ravno vabljive avspicije, pod katerimi so vstopali. Goli idealizem jih je gnal v njih poklic. Dolgotrajno brezplačno začetno službovanje jim gmotnega stanja ni moglo izboljšati. Skoro brez izjeme »homines novi« niso imeli visokih pokroviteljev, ki bi jih bili primerno njihovemu delu potiskali navzgor. Zvesti sinovi svojega naroda so si iskali družic za življenje edino le v svojem narodu; niso se pa pri tem kot idealisti klanjali zlatemu mamonu, ki ga niso iskali.

Prisla je svetovna vojna. Stojeci na vzvišenemu stališču idealnega sodnika si slovenski sodniki niso hoteli mazati rok in svojega ugleda z raznovrstnimi »stranski-mi zaslužki«; s sodniškimi opravili daleko preobloženi tega tudi storiti niso mogli. Navezani edino le na svoje skromne službene prejemke so že davno porabili svoje morebitne malenkostne prihranke ali dedne deleže po roditeljih. Prihaja beda. Njih prejemki niti ne dosegaajo prejemkov kvalificiranih manualnih delavcev. Poznamo višje sodnike, rodbinske očete, katerih prejemki so nižji kakor prejemki pri železnici zaposlenih navadnih izučenih zidarjev brez vsakih študij, ki službujejo komaj pol leta, in ki jih še na svetu ni bilo, ko so imenovani sodniki že službovali. Poznamo sodnike višjih instanc, katerih prejemki zaostajajo za prejemki pri istih sodiščih nastavljenih slug, jetniških paznikov in pomožnih pisarniških moči, čeprav so starejši od njih in imajo več službenih let kot le-ti. Poznamo voditelje okrajnih sodišč, ki imajo najnižje prejemke dotičnih sodišč.

Tako razmerje je docela nevzdržno. Pri tem pa ne trpi le ugled sodnikov. Podana je tudi nevarnost za pravosodje samo. Nihče se ne bi mogel čuditi, če bi pri

takih razmerah tudi pri nas zavladal bakšiš. Mirno sicer lahko trdimo, da do danes še nimamo slovenskega sodnika, ki bi se bil izpobil tako daleč, in da bi takega slovenski sodniki tudi ne trpeli v svoji sredi; možnost pa je vendar podana, ker sila kola lomi.

Sodnik pa se mora vedno tudi dalje izobraževati. Iz popolnje vati mora svoje znanje v vseh panogah človeške vednosti. Te ga pa v sedanjih razmerah, ko mora sam s svojci skoro gladovati, ne more storiti. Niti za vsakdanje potrebe nima. Kako naj si nabavlja znanstvena dela lastne stroke, ki jih v sodstvu vedno rabi, ko sebi in svojem ne more nabaviti niti obleke in obutve. Niti novejših izdaj zakonov si pri sedanjih bajnih cenah ne more pri-skrbeti. Res so vsaj pri višjih instancah v knjižnicah na razpolago. A po večkrat na dan, kadar jih rabi, vendar ne more hoditi v knjižnico, to tem manj, ker jih rabi večinoma izven uradnih ur, često po noči, doma, ko edino pride do mirnega dela, ker to sicer zaradi obilice razprav in drugega občevanja s strankami ni možno. Na nabavo znanstvenih del iz drugih strok, katere mora tudi poznati, seveda še misliti ne sme!

In kaj naj porečemo še le o razvedrilu, ki ga je duševni delavec najpogosteje potreben kakor kdorkoli drug! Kdor se ne more nikdar razvedriti, pač ne more trajno vzdržati pri tako napornem duševnem delu, kakršno nalaga sodniški poklic. Opešati mora prej ali slej! To pa ni in ne more biti v prid sodstva! Čim starejši je sodnik — seveda dokler ga starost ne ukloni — tem več ima vpogleda v življenje, tem boljše, tem pravilnejše bo presojal vsak dejanski in pravni položaj. Sodniku ni torej omogočiti le neprestanega daljnega izobraževanja, marveč tudi primerno razvedrilo, da ostane čim najdalje duševno docela čil.

Neobhodno potrebno je torej, da državna uprava i pri nas pravtako brez odloga izloči sodnike iz uradniške hierarhije in jim da posebno stališče, pa tudi posebne plačilne razrede, kakor je to urejeno v vseh modernih državah, osobito na Angleškem in v Severni Ameriki, hkratu jim pa zagotovi in da take prejemke, da se bodo mogli mirno in brez skrbi posvetiti izključno le svojemu vzvišenemu poklicu. Tako se na eni strani odpomore p o m a n j k a n j u s o d n i k o v, ki postaja tako občutno, da smo že opetovano čuli na merodajnih mestih, da se je prav resno bati, da se sodstvo v prav dogljednem času vsaj v nekaterih panogah docela ustavi. Na drugi strani pa se privabi v sodniški stan najidealnejša mladina, ki bo vedno vzor sodnika, kakoršnega je imel gospod dekan juridične fakultete v svojem nastopnem predavanju v mislih. Edino le tako se more izpolniti glavni in prvi predpogoj vzornemu sodstvu, kateremu se lahko s mirno vestjo zaupajo najvišje dobrine državljanov in države, predpogoj, o katerem je gospod predavatelj menil, da je že izpolnjen.

Stavka železničarjev.

Militarizacija železnic je stvarkajoče potrla, a tajno in neprestano hujskanje komunistov je mnogo delavoljnih zadržalo, da še niso šli na delo. Tekom včerajšnjega dne se je na južnem kolodvoru oglasilo k delu 250 železničarjev.

Včeraj zjutraj so priredili za novim streliščem pod Rožnikom komunisti shod stavkajočih. Komunist Zorga je splezal po lestvi na drevo in podal poročilo o položaju: Nič novega, stavko nadaljujemo. Militarizacija so odredili neodgovorni faktorji na lastno pest. Prikrto je pozival železničarje, naj ne gredo na delo, naj se ne brigajo za odredbe vojaške oblasti. Železničarji naj ne bodo ne blizu železnice in ne doma, raje naj gredo na sprehod. Če jih pa kdo (mislil je vojaštvo) dobi doma in vpraša: »Ali si ti ta in ta« naj reče: »Nisem. Jaz ga sam iščem, da ga popeljem na kolodvor v službo.« — Nato je prečital imena šestih železničarjev, ki so imeli dovolj močnatosti in poguma, da so šli na delo kljub divjaškemu terorju komunistov. Govornik jim grozi, da bo prišla ura, ko jim bo vse to stotero poplačano. Z odbravanjem so poslušalci sprejeli vest, da proglašajo rudarji tridnevno protestno stavko v slučaju, da se bi skušalo stvarkajoče železničarje s silo privedti na delo. Potem ko je Zorga končal svoj enourni govor, je mažarski podanik komunist Wallisch poročal v nemškem jeziku o položaju v Mariboru. Trdil je, da so vsi železničarji solidarni in da stoji vse mariborsko prebivalstvo na njihovi strani v boju proti državi. To je gotovo res, da se mariborski Vsenemci in nemškutarji vesele stavke v praznem upu, da bi mogla uničiti jugoslovansko državo. Po shodu so se zborovalci mirno razšli.

Popoldne ob treh so se začeli zbirati komunisti v Lattermannovem drevoredu, odkoder so jih zaupniki peljali zopet pod Rožnik. Shod se je vršil v majhni kotlini, sredi katere je bila na drevo prislonejena lestva — govorniški oder. Stavkajoči so na poziv komunistov pripeljali s seboj že-

ne in otroke, tako da se je nabralo čez 3000 ljudi, ki so polegali pod senčnatim drevjem v travo. Govoril je zopet Jaka Žorga, ki je povedal: Vlada je odredila mobilizacijo železničarjev, mi smo odredili mobilizacijo našega proletarijata. S ponosom moramo poudariti, da se je naša mobilizacija popolnoma posrečila. V stavki vztrajamo do končne zmage. Saj ne gre samo za zmago železničarjev, gre zato, da zmaga razrednozavedni (komunistični) proletarijat. Tudi javni nameščenci simpatizirajo z nami in pričakujejo, da naš štrajk prinese tudi njim ugodnosti. — Kdor pozna mišljenje naših državnih uradnikov, ve, da odločno odklanjajo boj proti državi, ki so ga začeli komunisti. Nato je strokovni tajnik Tokan izjavil, da bodo rudarji stopili v štrajk, če država železničarjem ne ugodí. Vsaki zahtevi razrednozavednih (t. j. komunističnih) delavcev se mora država ukloniti. Končal je s pozivom: Vztrajajte! V istem zmislu sta govorila komunisti Makuc in Petrič. Zadnji je trdil, da je stavka v vsej Jugoslaviji popolna, četudi je iz uradnih izjav razvidno, da v Bački sploh ni stavke, da je v Bosni in Srbiji stavka samo delna. Potem je naznanil Zorga svojim pristašem, da je nekaj »izdajalcev« šlo na delo. Pozval je enega izmed železničarjev, ki so šli na delo: »Kurjač P. naj se oglasi! Obljubil je, da ne pojde več na delo! Naj se opraviči pred železničarji!« Par nahujskanih komunistov je kričalo: »Smrt! Ubijte ga!« Ko se dotični ni oglasil, je Zorga nadaljeval: »Z njim bomo že obračunali!« Po tem izbruhu krvavega terorja je srdito in prostaško napadel vlado, in »klerikalno kliko«, — ker da štrajk ni političen... »V Belgradu sedi far Korošec, ta bo požegal mašine, pa bo šlo in štrajk bo končan.« Nato je naznanil, da se bo danes vršil shod komunističnih železničarjev v Mestnem logu, nakar so se zborovalci razšli.

Kolodvori so zastraženi od močnih vojaških oddelkov. Okoli njih oprezujejo komunistični agitatorji in z grožnjami skušajo prepričati, da bi delavoljni železničarji spolnili svojo dolžnost. Med gručami švigajo elegantne, sumljive postavne in razdeljujejo komunistične oklice. Meščani so mirni, divje govornice, ki so jih trosili komunisti, ne učinkujejo več, splošna je zavešt javnosti: »Ne dopustimo, da bo par plačanih agitatorjev gnalo državo v propast in ljudstvo v bedo!«

Izmišljene vesti o vladni demisiji.

Vladni nasvet regentu za delozmožnost parlamenta.

LDU Belgrad, 19. aprila. Eden današnjih belgrajskih listov je prinesel vest, da je ministrski predsednik Protić stavil svoj portfelj Nj. Vis. prestolonasledniku na razpolago. Po informacijah pri posameznih ministrih se je ta vest izkazala za neistinito.

LDU Belgrad, 19. aprila. Današnja ministrska seja je nadaljevala posvetovanje o izhodu vlade iz današnje politične situacije. Razpravljali so o raznih predlogih za rešenje parlamentarne krize. Sklenili so, da se pošlje kroni obširen memorandum o celokupni situaciji.

LDU Belgrad, 19. aprila. Oziro ministriški odbor je sestavil memorandum in ministrski predsednik je prosil avdienco pri prestolonasledniku.

LDU Belgrad, 19. aprila. »Politika« piše: V memorandumu je ministrski predsednik konstatiral, da je nastala težka parlamentarna situacija vsled obstrukcije v parlamentu. Vendar pa je v interesu države potrebno, da se čimprej reši volilni zakon, mirovna pogodba in zakon o moratoriju. Po dosedanjem poslovanju ni mogoče te zakonske predloge rešiti v parlamentu. S stalno kontrolo v parlamentu, ki je sklican, bi se mogla v gotovi meri rešiti sedanja kriza. S svojim glasovanjem v parlamentu bi mogli narodni poslanci vseh strank vsak čas preglašiti vlado, ako bi jim njeno delo ne ugajalo. Drugače ne preostaja drugega, kakor da vlada stavi vse portfelje na razpolago, naj se z novimi posvetovanji na dvoru poizkuša najti drug izhod iz situacije. Parlamentarna zajednica končno izjavlja, da se protivi sestavi kabineta nevtralnih oseb, kakor je to svoj čas predložilo ujedinenje poslancev izven strank.

Italija.

Izgredi in stavke.

LDU Berlin, 20. aprila. (DunkU) Vorwärts javlja iz Milana: V Turinu se je vršil splošne stavke položaj bistveno poostri. Na mnogih cestnih križiščih so postavljene barikade za oviranje prometa. V artiljerijski tabor sta bili vrženi dve bombi, ki sta povzročili mnogo škode.

LDU Split, 20. aprila. (DDU) Iz Bolenje javljajo, da je bil po znanih izgredih v provinci prefekt d'Adamo odstavljen in premeščen.

LDU Split, 20. aprila. (DDU) Iz Ankone poročajo, da se nadaljuje stavka pristaniških delavcev, ker vlada ni poskrbela za zboljšanje razmer.

Ministrski svet.

LDU Split, 20. aprila. (DDU) Zadnji italijanski ministrski svet se je bavil z notranjimi vprašanji, zlasti z agrarnim gibanjem v raznih provincinah.

Kritičen položaj v Libiji.

LDU Split, 20. aprila. (DDU) »Idea Nazionale« poroča o zelo kritičnem položaju Italijanov v Libiji. Protitalijanska akcija se širi po vsi Tripolitaniji. Italijanske čete so bile prisiljene zapustiti Mas-rato.

Amerika.

Wilson ozdravil.

LDU Split, 20. aprila. (DDU) Italijanski listi poročajo iz Washingtona, da je predsednik Wilson prvič po svoji boleznii predsedoval ministrskemu svetu dne 15. aprila. Wilson je bil iskreno sprejet od članov kabineta.

Češka.

Dosedanji izid volitev.

LDU Dunaj, 20. aprila. (ČTU.) Pri volitvah za čehoslovaško narodno skupščino so dobili narodni demokrati 12 mandator, čehoslovaški socialisti 17, čehoslovaški socialni demokrati 44, čehoslovaški agrarci 21, čehoslovaški obrtniki 1, čehoslovaška ljudska stranka 14, čehoslovaški narodni socialisti 1, nemški krščanski socialci 4, nemški kmetovalci 6, nemški socialni demokrati 23, nemški svobodomislenci 2, nemške združene stranke 8 mandator. Poročila o izidu volitev na Slovaškem še niso popolna. Nezasedenih je 67 mandator, izvoljenih 153.

Rusija.

Premirje s Finsko.

Haag, 20. Iz Stockholma poročajo, da se je med Finsko in Rusijo sklenilo premirje, na podlagi katerega se nevtralizira ozemlje ob murmanski obali, Kandoli do Aleksandrovske in morajo ozemlje ob jezuru Onya izprazniti rdeče čete. Premirje traja 3 tedne in se more avtomatično podaljšati.

Avstrijska republika.

Železničarska stavka.

LDU Dunaj, 20. aprila. (Dun. KU) O včerajšnjem shodu uslužbencev južne železnice na Dunaju javljajo listi, da je novi komite za stavko poročal o brezuspešnosti svojega delovanja in izjavil, da je na koncu svoje moči. Zbog tega priporoča, da se delo zopet prične. Vsled splošnega vpitja se je shod končal brez glasovanja. Izprevodniki in strojevodje so med sabo sklenili, da se povrnejo na delo. Kakor poročajo listi, se je zvečer vršil kabinet. svet, kjer je državni tajnik Paul poročal o stavki. Dosegel se je sporazum z železničarji s sklepom, da dobi vsak nameščenec 400 kron kot predujem, kar pomeni skupno vsoto 36 milijonov. Listi poročajo, da so pričeli delati tudi na aspanški železnici.

Nemčija.

Francozi zapustili Frankfurt.

LDU Berlin, 20. aprila. (Dun. KU) »Vossische Zeitung« javlja iz Frankfurta ob Menu, da so kolonialne zasedbene čete včeraj odkorakale iz Frankfurta. Opažajo se velika gibanja vojaštva, po katerih se da sklepati, da se odstranjujejo polagoma mnogobrojne čete.

Vodni pot Ren—Men—Donava

LDU Berlin, 20. aprila. (Dun. KU) Kakor doznava »Tägliche Rundschau«, je predloga o velikem vodnem potu Ren—Men—Donava v bavarskem prometnem ministrtvu izgotovljena in v obliki predloga odana državnemu kanclerju za narodno skupščino.

Militarizacija — ne mobilizacija.

LDU Ljubljana, 20. aprila. Uradno se razglša: Glede na vest, ki jo razširjajo stavkajoči, da mobilizacija železničarjev ni odrejena in da se zaradi tega pozivu majorja Deisingerja ni treba odzvati, se uradno ugotavlja, da gre pri pozivu vojnorožniške komande Ljubljane z dne 18. aprila 1920 (komandant major Deisinger) za vpoklic na orožne vaje, ne pa za mobilizacijo. Ta poziv na orožne vaje je odrejen vsled naredb ministra vojne in morarice, ki je v to kompetenten. Kdor se mu ne odzove, ga zadenejo v zakonih določene posledice. Kdor na katerikoli način deluje na to, da se na orožne vaje poklicani ne odzovejo pozivu, zapade ravno tako določbam kazenskega zakona. Na

* Glej uvodnik v »Slovincu« z dne 16. aprila 1920.

orožne vaje poklicani vojni obvezanci se v lastnem interesu opozarjajo, da se ne dajo premočiti in zapeljati neodgovornim elementom, temveč da se nemudoma odzovejo dolžnosti, ki jim jo nalaga njihovo državljanstvo.

Politične novke.

+ Seja parlamenta preložena na 27. aprila. Ker vsled železničarske stavke poslanci niso mogli priti v Belgrad, je podpredsednik narodnega predstavništva dr. Ivan Ribar odredil prihodnjo sejo na 27. aprila ob 16. uri.

+ Naši demokrati in stavka. »Slov. Narod« prinaša poročilo svojega belgrajskega dopisnika in piše: »Seveda soglašajo javno mnenje v tem, da sedaj ni več nazaj in da mora vlada usque ad finem, ker je postavljeno vprašanje: ali zmagata država ali pa boljševiki. Zmagati mora za vsako ceno država — v tem pogledu ne more biti nobenih razlik med strankami, pa najsi bodo vladne ali opozicijske.« To stališče je treba odločno pozdraviti. Ena volja je bila v nas, ko smo hoteli Jugoslavijo ustvariti, ena volja mora biti v vseh poštenih državljanih, ko gre za to, da jo vzdržimo in obvarujemo ljudstvo pred propastjo. — S temi »Narodovimi« besedami pa se ne strinja taktika, ki jo je ubral »Sl. Narod«. Radovedni smo n. pr., zakaj nista ne »Slov. Narod« in ne »Jugoslavija« prinesla komunikacije prometnega ministrstva, ki je dokaz, da železničarji niso prikrajšani po novem poslovniku niti za vinar in da je stavka zgolj političen manever boljševiških pustolovcev.

+ »Naprej« razglasa politično stavko. »Naprej« je zapisal in podčrtal v uvodniku stavek: »Ako nam vlada velik in težek boj usiljuje, potem naj ve eno: V tem boju bo našla ves slovenski in gotovo tudi ves jugoslovanski proletarijat strnjeno.« S tem hoče povedati, da bodo komunisti z leve in desne šli v boj proti državi. S tem je priznal, da železničarski štrajki ni gospodarski, ampak da je boj prevratnih komunistov, ki hočejo izzvati revolucijo. To je »Naprej« še bolj jasno izjavil na koncu članka: »Iz težke situacije, v katero nas je spravila reakcijska konservativna vlada, pa vidimo samo en izhod. Reakcijska vlada naj prepušči svoje mesto nemudoma sposobnejšim rokam! (Morda komunistom?) Proč z vlado, ki provocira železničarje in z njim celokupni proletarijat!« Jutri bo hujskač Žorža zopet ogorčeno izjavljati, da stavka ni politična.

+ »Jugoslavija« in Jadran. Nekateri ljudje so nepoboljšljivi. Tudi z navetjajšimi stvarmi barantajo in skušajo kovati kapital zase in za svojo stranko. To vlogo je prevzela po stari navadi v svojem poročilu o nedeljskem protestnem shodu »Jugoslavija«. »Če bi imeli drugačno vlado,« poroča, »kakor jo imamo, bi najbrž ne potrebovali niti enega shoda. Znamenje nesoglasja med narodom in vlado so shodi, ki poudarjajo, da se z našo posestjo ne sme barantati, ker se vlada tega načela ne drži, mora seveda ob takih prilikah govoriti narod.« Tako pisanje je podla igra z državo. Prvič: Če so manifestacijski shodi znamenje nesoglasja med narodom in vlado, potem bi bil to dokaz, da se narod ni strinjal z jadransko politiko nobene vlade, tudi prejšnje demokratske ne. Drugič: Sedanja vlada ni popustila niti za las; vezana je pa na predloge prejšnje demokratsko-socialistične vlade, ki jih je ta stavila zaveznikom glede Jadrana. Tretjič: Politična umazanost je, da »Jugoslavija« vedno pridiguje o »služnosti vseh strank v jadranskem vprašanju, obenem pa oprezuje, kako bi nasprotniku ravno na tem mestu prisolila krepko zaščitnico. Dala jo je le sebi in to zadošča, četudi se ni prvič zgodilo.

+ Predrzni marksisti govori o prehrani. »Naprej« piše, da belgrajska vlada »še sedaj ne uvideva potrebe, da se ukine svobodna trgovina, proti kateri smo se mi prvi izrazili.« Socialni demokratje govore o tem! Njih minister Bukšeg je bil tisti mož, ki je ukinil vse od dr. Korošca uvedene svobodne trgovine in uvedel zopet popolnoma svobodno trgovino, dasi je bil na to opozorjen. Njemu se je teko semerih mesecev posrečilo, potem židovizvoznikarjev izsesati deželo, uničiti vso prehranjevalno organizacijo. Sedaj se pa »Naprej« razkorači, položi kazalec na čelo in modrje o tem, da so socialni demokratje prvi nastopili proti svobodni trgovini. Treba je poštene mere predrznosti, da se kdo povzpne do takih brezstidnih trditvev. Sedanja vlada se pošteno trudi, da reorganizira prehrano in popravi tozadnevne grehe. Polne roke dela ima, da zgradi na razvalinah Bugščkove prehrane novo, vezano gospodarstvo z živili, — in tu prihaja »Naprej« in ji hoče naprtiti vse Bugščkove grehe. Poleg tega seveda hujska železnica na stavko, zato da bi ne prišlo nič z »Slovenijo«. To je tudi prehranjevalna politika »Naprjeve« sorte!

Izjava vpkoljenih železnitarjev.

Ljubljana, 20. aprila. Društvo vpkoljenecv južne železnice objavlja: Po dolgih pet in pol letih smo dosegli mi vpkoljeneci južne železnice z našim lastnim največjim naporom, toda le s pomočjo nekaterih gospodov draginjske doklade.

Akoravno smo prosili cel čas vojne povsod, da bi se kdo zavzel za nas — nismo dobili žive duše, katera bi bila imela srce za to. Šele sedaj se nam je posrečilo dobiti moze, kateri so napeli vse sile v dosego tega. Ti gospodje so: Minister g. dr. Korošec, g. deželni predsednik dr. Brejc, komisar ministrstva saobračaja g. Romavh, njegov tajnik g. dr. Borgo, zastopnik francoske vlade g. profesor inženir Meurville in gospod državni poslanec Gostinčar.

Tem gospodom se imamo vsi vpkoljeneci južne železnice zahvaliti za našo rešitev in edino le tem, nobenemu drugemu!

Ker se sedaj hvalijo naši g. aktivni kolegi (komunistična organizacija, Op. ur.), da so oni to dosegli s štrajkom, mi vsi odločno to zanikamo. Mi smo o tej naši rešitvi zvedeli že pred štrajkom.

Naši aktivni kolegi (komunisti) bi se bili lahko zavzeli za nas že v začetku vojne, toda tega niso storili!!!

Kaj več o tem na prvem prihodnjem shodu vpkoljenecv. — Za odbor društva vpkoljenecv: Franc Mazi, Ivan Šalamun.

Dnevne novke.

— Splošna militarizacija železničarjev. Minister vojne in mornarice je objavil ukaz regenta, da se v teku leta 1920 po potrebi pozovejo na dvomesečno službo v vojski obvezanci vseh treh pozivov narodne vojske in poslednje obrane, ki so v železniški službi.

— Proslava 2. polka. Dne 19. t. m. dopoldne je v Belgradu slavil hrabri in slavni 2. polk svojo krstno slavo. Pri slavi je prisostvoval tudi prestolonaslednik regent Aleksander.

— K Jugoslovski matici se je priglasilo polnoštevilno osebje tukajšnje delegacije finančnega ministrstva (129 članov) in osebje tukajšnjega poštnega ravnateljstva (92 članov). Naj služita ta dva lepa zgleda v posnemanje vsem Jugoslovenom!

— Slava ti — deželna vlada! Tega pa nismo pričakovali, niti pričakovati si upalil! Iznenada je padlo pri nas. Vsak alkohol prepovedati! Ta je pa možka! Ali je mogoče?! Pri nas na Slovenskem? Torej je vendar še nekaj korajže v nas! Dolej pač ni kazala posebne korajže v tem oziru naša vlada, niti avstrijska, niti belgrajska, niti ljubljanska, in je s svojimi »naredbami« samo gorko vodo prilivala kropu. Zdaj pa je izgovorjena možka beseda! Take besede smo potrebovali. Ali naj državo zapijemo? Brezvestneži, ki jim je domovina trebuh, bi to skoro storili. V takih razmerah je treba krepke roke. Če ljudje sami nimajo pameti, jih je treba dati pod kuratelo. Naši vladi se tega koraka ni treba sramovati. Začela je s tem hoditi po potih Amerike, ki je napravila z alkoholom kratek proces in mu na celem svojem velikanskem ozemlju pokazala vrata. Če je Amerika prenesla to prepoved brez nesreče, jo bo tudi Slovenija, dokler bo treba. — Samó na eno malenkost je treba paziti! Vse dosedanje naredbe so imele namreč to malo napako, da se za njih izvrševanje — nihče zmenil ni. Ali imamo tudi zdaj kaj takega pričakovati? .. Zato pa, deželna vlada, glej, da boš dala svoji možki besedi potrebnega poudarka! Ako se bo to, kar se je reklo, v polnem obsegu tudi izvršilo, potem, da, potem, o deželna vlada, bo tvoja slava popolna! ..

»Sveta vojska.«

— Cenzura inozemskih pisemskih pošilk bo ustavljena. Kr. vojaški pisemski cenzuri za inozemske pisemske pošiljke prenehata delovati dne 5. maja 1920 in se smejo vsled tega od imenovanega dne sprejemati in odpravljati pisma v inozemstvo zopet v zaprtem stanju.

— Scotus Viator v Jugoslaviji. Dr. Seaton Watson, ki je znan pod psevdonom Scotus Viator, tajnik društva »Serbian Society« in eden ustanoviteljev »Serbian Relief Fonda«, namerava to leto priti v Belgrad in pri tej priliki posetiti vse jugoslovanske kraje.

— Zastopniki zemljičarskih zadrug v Srbiji bodo šli 13. in 14. junija na konferenco v Zagreb, kjer bodo zastopana vsa poljedelska združenja v vsej Jugoslaviji.

— »Slovensko lovsko društvo« javlja, da izidejo prve številke »Lovca« pod prejšnim uredništvom v začetku maja. List bomo poslali samo onim, ki vplačajo pravčasno članarino in sicer 30 K vnaprej. Zapriseženim lovskim članjem je občni zbor članarino znižal na 12 K. Kdor ne plača članarine vnaprej, lista ne bo dobil. Poštnih položnic ne bomo prilagali. Kdor plačal za l. 1920, samo 12 K, naj doplača še 18 K. Radi izredno visokih stroškov tiska in papirja se bodo prve številke tiska-

le v toliko izvodih, kolikor jih bo vnaprej plačanih. Zamudniki si bodo sami krivi, če lista ne dobe. Vse denarne pošiljkatve je nasloviti na »Slovensko lovsko društvo, Ljubljana, Kredita banka«, ostale pošiljkatve, zlasti dopise, rokopise itd. pa na »Slovensko lovsko društvo«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 8. (K)

— Draga klotuta. Franc Tekavec s Kresniških Poljan je bil pri okrajnem sodišču v Ljubljani obsodjen na 50 K globe, ker je 14. januarja t. l. udaril po licu 42 letno vdovo Marijo Moharjevo; od obtožbe, da je zapeljal in onečastil Moharjevo z obljubo zakona, je bil pa oproščen, ker je kakor je dognala razprava, na slabem glasu; 10 let je mlajši od Tekavca, občevala je že, ko je živel nien mož, z Janezom Rovškom, kateri je njenega rajnega očeta okotfural; imela je tudi razmerje z nekim vojakom v žalogu kateremu je nosila kruh. Vzklic Moharjeve, da naj se globa sprejme v zapor in vzklic drž. pravdnika radi cprostulve je deželno kot vzklicno sodišče v Ljubljani odločilo.

— Prvovrsten semenski krompir po 4 K 50 v. za kg oddaja Slovenska kmetijska družba tudi neudom v skladišču Turjaški trg št. 3.

Ljubljanske novke.

lj Prvi vlak. Sinoči ob pol 11. uri je privozil v Ljubljano tovorni vlak iz Novega mesta in se danes odpelje zopet nazaj.

lj Seja SKSZ bo danes zvečer ob 8. uri v navadnih prostorih. Vsi odborniki in zastopniki drugih organizacij nujno vabljeni. (K)

lj Slomškova zveza. Seja danes popoldne ob 5. uri v Mostah. (K)

lj Konferenca Sodalitatis bo v sredo ob 5. uri v tiskarni. Refer. dr. Jos. Lesar. Reforma prava — napačna.

lj Prosvetno društvo za kolodvorski okraj priredi v četrtek dne 22. t. m. ob 8. uri zvečer na verandi hotela »Union« vrlo zanimivo predavanje. Predaval bo mgr. Viktor Steska. — Seja društvenega odbora dne 21. t. m. odpade. Prihodnja seja bo 28. t. m. ob 8. uri zvečer. (K)

lj Kam plovemo? Tako jokajo ubogi ljudje, ki so si privezovali z vinom svoje utrujene ude in duše. Malo neprijetno je res, če si stalni gost, ki mu je porudel nos ob stalnih večernih četrtinkah, ne more privoščiti svoje merice. Včeraj so si vinski bratci drug za drugim izražali sožalje. Neprijetno je, da pride tak odlok tako naglo, da si »žejni« ne morejo priskrbeti večje zaloge pijače. To je povečalo nezadovoljstvo pivcev proti vladi in sklenili so, da stopijo v prisiljeno stavko in ne bodo pili. Pred kratkim so poročali ameriški listi, da se ljudje selijo iz Amerike radi obče »suše«; ta, ki se je radi rujnega vinca preselil v domovino, se je pač zavzel ob prihodu na naša tla.

lj Umrli so v Ljubljani: Terezija Kovač, bivša branjevka, hiralka, 82 let. — Fran Štrgar, sin kleparskega pomočnika, pol leta. — Franciška Makovec, tob. delavka v pok., 41 let. — Marta Lipovšek hči železniškega poduradnika, 15 mesecev. — Terezija Cvetko, lastnica pralnice in likalnice, 42 let. — Emerik Coriary, sin evang. cerkovnika, 4 leta in pol. — Ivan Pahor, sin šivilje, 1 mesec. — Lucija Grobin, bolniška strežnica, 22 let. — Josip Novak, sin mestnega delavca, 1 mesec.

lj Štrajk ljubljanskega gostilničarja. Med obleganim »Narodnega Doma« od strani komunistov 19. t. m. je nekaj žejnih med njimi poustilo svoje nakazane jim postojanke: žejni so bili, znali se niso ničesar o prepovedanem točenju alkoholnih pijač. In prisopihajo k neki gostilni, na katere pragu je stal ljubljanski »birt« stare korenine, ki jih je takole potegnili: »Ali štrjkate?« — »Da, žejni smo!« — »Tudi jaz štrjkam in vam ne dam nobene pijače, ker zaradi Vaše stavke ne dobim v Ptuj in v Novem mestu naročenega vina!«

lj Drago mleko. Ker je prodajala liter mleka po 7 kron, je kaznoval osrednji veržniški urad Franciško Zatlér iz Kleč na 8 dni zopora in 1000 kron globe; na 20 K globe sta pa bili obsojeni Neža Lenaršič in Adela Bernik, ker sta po navedeni ceni kupili od nje mleko. Amalija Babšek, ki je prodajala liter mleka po 6 kron, je dobila 8 dni zopora in 1000 kron globe.

lj Ukradeni vojaški oves. Od dveh vojakov: Kranjca in Goričana, je prevzel Fr. Osredkar 10 vreč ovsu, vrednega 2500 K, katerega je spravil pri Komanovi, ki ji je rekel, da bo ponoči pripeljal oves neki Ižanec, od katerega da ga je bil kupil. Vojaka, od katerih je dobil Osredkar ukradeni oves, sta dezertirala. Sodišče je obsodilo Osredkarja na 7 mesecev težke ječe.

Najnovejša poročila.

KOMUNISTI SE ODZOVEJO POZIVU.

Belgrad, 20. aprila. Komunisti prirejajo neprestano v Delavskem domu sestanke zaradi vladnega mobilizačnega poziva, kjer razpravljajo o tem, ali naj proglašajo generalno stavko ali naj vstopijo v vojaško službo. Izrekaio se za to, da se hočejo

odzvati vojaškemu pozivu, da pa nočejo služiti pri železnici, marveč pri pehoti. Stavka je med meščanstvom zelo nepri- ljubljena.

KOMUNISTI SE STREZNUJEJO.

Zagreb, 20. aprila. Komunistično glasilo »Nova Istina« piše, da v Zagrebu delavstvo ne bo proglašilo generalne stavke, ker noče dati vladi prilike za kake žrtve.

IZGNANI MAZARSKI HUJSKAČI.

Novi Sad, 20. aprila. Oblasti so aretirale 37 komunističnih voditeljev v Vojvodini, ki so mažarske narodnosti. Izgnali so jih preko meje na Mažarsko. Ta energični korak je med vsemi sloji zbudil veliko zadovoljstvo. Splošna delavska stavka v Novem Sadu je končana.

KONČANA STAVKA V SISKU.

Sisak, 20. aprila. Včeraj ob 5. popoldne je nastala generalna stavka, ki pa je danes že končana, ker so se zjutraj vsi delavci vrnili na delo. Mir se ni nikjer kalil.

O USTAVNEM NAČRTU.

Belgrad, 20. aprila. Po načrtu ustave, ki ga je izdelal ustavni odbor, bi bila pokrajinska samouprava zelo omejena ter bi imeli pokrajinski zbori samo dolžnost, skrbeti za stvari pokrajinskega značaja, toda predsednik pokrajinske vlade bi imel vedno pravico razveljaviti sklepe pokrajinskega zbora, vsled česar bi bila ta institucija samo posvetovalnega značaja.

DR. DRINKOVIČ IN DR. SURMIN PRI REGENTU.

Belgrad, 20. aprila. V poslednjem času je bilo več advijenc na dvoru. Zlasti se omenjata advijenci dr. Drinkoviča in dr. Surmina, ministrov Narodnega kluba.

IZVEDBA AGRARNE REFORME V BOSNI.

Sarajevo, 20. aprila. Dežčna vlada je sklenila, da se takoj izvedejo volitve v vaške agrarne komisije. V to svrhu je izdala na vse okrajne urade posebno naredbo. Volitve v te agrarne komisije se morajo izvršiti tekom 14 dni.

POSTOPANJE PROTI DELIČU.

Zagreb, 20. aprila. Pokrajinska vlada je razveljavila izvolitev komuniste Deliča za mestnega župana. Delič je izjavil, da se ne bo pokoril, ker je ta naredba baje protizakonita. Nato se je Delič zaprl v svoje župansko stanovanje. Došla je policija, ki je zaprla vse hodnike in prostore okoli stanovanja. Vlada je nato izjavila, da spada Delič pod kazenski zakon in da se bo proti njemu izvedla kazenska razprava. Delič je bil dosedaj odvezan samo svojih poslov, sedaj so mu pa vzete tudi pravice do županskih prejemkov.

DEMOKRATI IN KOMUNISTI.

Zagreb, 20. aprila. Demokratski listi napadajo vlado, ker ni priznala izvolitve komuniste Deliča za mestnega župana.

SAN REMO.

LDU Pariz, 20. aprila. (Brezlično.) »Temps« javlja, da so zastopniki Rumunije in Jugoslavije dospeli v San Remo in da se bodo po potrebi pritegnili k sejam vrhovnega sveta.

LDU San Remo, 19. aprila. (DunkU) Uradno poročilo javlja: Vrhovni svet se je sestel danes ob šestnajstih in je najprej proučeval načrt odgovora na Wilsonovo noto glede turškega vprašanja. Nato se je bavil z finančnimi klavzulami mirovne pogodbe s Turčijo in z vprašanjem Kurdistana.

LDU San Remo, 20. aprila. (DunkU) Havas) Glede turškega vprašanja je sklenil vrhovni svet, internacionalizirati Dardanele in poslati v Carigrad zavezniške čete, da se prepreči za bodočnost, da bi turški mogotci tvorili nevarnost za mir.

ČEŠKA NE IZROČI HÖLZA.

Praha, 20. aprila. »Bohemia« poroča iz pristojne strani, da čehoslovaška vlada ni voljna, izročiti Hölza.

Seja občinskega sveta ljubljanskega.

Ljubljana, 20. aprila 1920.

Sejo vodi župan dr. Ivan Tavčar, kateri imenuje za overovatelja zapisnika občinska svetovalec Srebotin in Petriča.

Predsedatvena naznanila.

Župan se spominja umrlega ljubljanskega meščana Josipa Lenčeta, kateri je bil občinski svetovalec mestne občine ljubljanske od leta 1888 do leta 1910. Posebno je deloval na polju dobrodelnosti.

Dalje naznani, da je odstopil občinski svetovalec dr. Pipenbacher, na njegovo mesto pride kot občinski svetovalec Franc Korene. V sodnijsko komisijo glede na parcelacijo trga Tabor je odposlal župan gospoda Jančigaja in Kocka.

Trnovski župnik gospod Finžgar je poslal pismo, v katerem se zahvaljuje, ker je občina kot patron trnovske farne cerkve izvedla več adaptacij.

Končno poroča župan:

Mestnemu magistratu so došla sledeča darila za mestne reveže ljubljanske: Neimovan dobrotnik za velikonoč ponovno 1000 K; Kmetiška posojilnica mesto venca Lenčetu

1000 K; dr. Peter DeFranceschi 400 K; Ludovik Cerne, zlatar, 400 K; Avrelia Kranner v Gorjem Logatcu mesto venca L. Metschnig 30 lir; neimenovana povodom sprejema v domovinsko zvezo 200 K; neimenovana povodom sprejema v domovinsko zvezo 200 K; Gustav in Fani Čadež mesto venca g. Lenčetu 100 K; Makso Černak povodom sprejema v domovinsko zvezo 100 K; Janko Dolar povodom sprejema v domovinsko zvezo 100 K; Josip Zidar, odstop najemščine 100 K; feldmaršalljant baron Rechbach v Gradcu volilo 100 K; Josip Omerza povodom sprejema v domovinsko zvezo 50 K, isti iz istega povoda za oslepele slovenske vojske 50 K. Darovateljem se izreče zahvala.

Županovi odgovori na interpelacije.
Nedostatki v Gajevi, Knaflijevi in Kolizejski ulici so se odpravili. — Vodstvo električne železnice poroča, da je zato skrepljen promet na Dolenjski cesti, ker se vozovi popravljajo. — Glede na interpelacijo občinskega svetovalca Marinka poroča župan, da mestna občina nima nobenih vozov, na katerih se vozi meso; popravljani vozovi so lastnina mesarjev. — Zamašeni kanal v Kolodvorski ulici se je popravil. (Interpeliral občinski svetovalec Rožna.)

Sprejem v občinsko zvezo.
Na predlog dr. Fuchsa se sprejme v občinsko zvezo 49 prosilcev; 6 se sprejem odkloni; 7 se dovoli sprejem proti plačilu takse.

Meščanstvo
se podeli predsedniku Krojaške zadruge g. Franu Jeločniku in se oprosti pristojbine.

Ustanova za slepce.
Odobri se ustanovno pismo o ustanovi 32.000 kron, katere se razdeli med štiri slepce; ustanov je volila rajna Agneza Zupan. Brat rajnice mons. Tomo Zupan do svoje smrti podeljuje ustanove, po njegovi smrti bo podeljeval ustanove ljubljanski župan.

Prodaja mestnih vojašnic.
Podžupan dr. Triller poudarja, da je položaj občine brezupen. Mesečni redni izdatki znašajo 1 milijon kron, izredne potrebe pa se proračunavajo na 8 milijonov kron; davščina je do 3 milijone kron na leto; če potrdi vlada zadnje sprejete davke, bomo spravili 5 milijonov skupaj. Predlaga, naj se ponudita Belgrajska in Aleksandrova topniška vojašnica v nakup za 8 milijonov dinarjev. Ako erar ne odkupi vojašnic, naj se prodajo na javni dražbi. — Občinski svetovalec Kocmur vpraša, če ne kaže prodati belgijske vojašnice poverjeništvu za socialno skrbstvo, Aleksandrova topniška vojašnica naj se priredi za stanovanja. — Dr. Adlešič: Potrebno je, da občina izdelava finančni načrt, kako naj bi se izhajalo z rednimi dohodki. Potrebno je, da se dobe novi viri dohodkov: davek na luk-

sus. Za vojašnice naj se zahteva primerna cena. Župan dr. Tavčar: Za oba objekta imamo že ponudnike, ako ju ne odkupi vojni erar. Za namene poverjeništev socialnega skrbstva je pripravljena Aleksandrova, kakor Belgijska vojašnica. Pred vsem moramo očistiti in osnažiti kanale; ravno tako ceste. Sedanje razmere bodo gotovo trajale vsaj dve leti. Denar potrebujemo, toda kdo naj zdej posodi komuni, ko vsi denarni zavodi v Sloveniji in v Hrvatski ne spravijo 500 milijonov kron skupaj. Že sedaj komaj spravim denar za plače uradništva skupaj; 3. vsakega meseca je pa že treba misliti, kako naj se spravi denar skupaj. To so skrbi, katerih ne poznate. V bodoč seji bom predložil cel venec novih davkov na luksuz, pse in vse vrage. Naj se pa tudi upošteva, da je zvišal vsaki trgovec in vsaki branilec svoje dohodke za 400—500 odstotkov, samo hišni posestniki in občina ne mereta storiti. Če odkupi vojaški erar vojašnici, mora odkupnino tudi precej plačati, ker imam tozadevno žalostne izkušnje in ker je erar že pol leta na dolgu, kar ima plačati za vojašnice.

Predlogi so se nato odobrili.
Dr. Triller poroča dalje, da zahteva vojaška uprava popravne v vojašnicah, katerih pa ni moč izvesti; erar namreč dolguje že od novembra sem, kar ima plačati.

Finančne zadeve.
Za posle prenešenega delokroga se zahteva od države letni prispevek vsaj 1 milijon dinarjev. — Josipu Turku se zviša načrtno pristojbina v višini 5200 kron za vožnje z rešilnimi vozovi. — Za 8—10 odstotkov se povišajo pristojbine dimnikarjev; Ljubljana se razdeli v deset okrajev. Občinski svetovalec Jeglič: Naj se obelodanita občinstvu nova tarifa dimnikarjev in izvoščikov.

Odstranitev spominske potresne slike v občinski posvetovalnici.

Finančnemu odseku odstopi župan samo, stoji predlog občinskega svetovalca Kocmurja, kateri zahteva odstranitev potresne spominske slike iz mestne posvetovalnice, mesto katere naj se dobi druge slike, za katere naj se razpiše nagrada v višini 50.000 K.

Zahteve socialnih demokratov.
Obč. svetovalec Kocmur zahteva, naj se ne izvede sklenjena likvidacija mestne zastavljavnice, ki da ni pasivna, kakor je poročal v zadnji seji župan. — Zahteva dalje, naj se nastavi strokovno izobražen tržni nadzornik. — Da se prične s stavbnim delovanjem, predlaga nujno, naj se izvoli odsek 8 članov. Pri glasovanju se Kocmurjevemu predlogu ne prizna nujnost. — Župan nasprotuje predlogu Kocmurja, da naj se dovoli vsem mestnim uslužbencem predujem vsaj v višini 6000 K, kakor zakliče Kocmur: Nisem govoril o nobenih gavgah, revolucijah in o rezanju vratov.

Premalo je, če so seje občinskega sveta enkrat mesečno. — Dr. Tavčar: Sklical bom seje vsakih 14 dni.

Kanalizacija tovarne za lep.
Občinski svetovalec Marinko: Tovarna za lep je zaprosila za kanalizacijo, katere naj bi se izvedla tudi po Martinovi cesti. Naj se ji da dovoljenje. — Dr. Tavčar: Se bo rešilo v prihodnji seji.

Stavka železničarjev.
Občinski svetovalec Mihevc predlaga, naj župan intervenira pri vladi, da se prej ko mogoče ugotovi železničarjem. — Dr. Tavčar: Nisem kompetenten ustreči v polnem obsegu predlogu, ker ne vem, kaj zahtevajo železničarji; v tem smislu bom posredoval, da naj se stavka prej ko mogoče konča. — Tokan zakliče: Stavka je dr. Koroščevo maslo! — Občinski svetovalec Kovač govori o stavki železničarjev. — Dr. Tavčar: Sprejem predlog le v tem smislu, da interveniram pri vladi v tem smislu, da se poskusi prej ko mogoče vrediti to stavko.

Pred zaključkom javne geje naznani dr. Tavčar, da bo s 1. majem t. l. po zdravniškem naročilu nastopil štiritedenski dopust.

Prosveta.

pr Ljudski oder naznani, da se bo vršil v petek dne 30. t. m. ob osmi uri zvečer izredni letni sestanek Ljudskega odra. Spored sestanka je nabit v predstavi pisarne Ljudskega odra. — Naznanjamo tudi, da se naznanjena predstava »Kralja na Betajnovi« ne bo vršila, ker je g. Skrbinšek odpotoval v Celje. Pripravila se več drugih iger.

pr Otroška tragedija na Ljudskem odru. To tragedijo, ki je eno najlepših Schönherrovih del, bodo igrali v nedeljo ob osmi uri zvečer na Ljudskem odru. Igra ni mladinska, celo neprimerna za nedoraslo mladino je in nam razkrija tragiko, ki leži kot mra nad življenjem tleh odraslih otrok, katerih mati vara njih očeta. Pravo dejanje se ne godi na odru, ampak samo odseva v otrocih, ki igrajo globoko tragedijo, tako preprosto sicer, a silno pretresujoče. V igri nastopajo samo tri osebe, ravno tako kot v znani drami istega pisatelja: »Žena — vrag«. Koliko dramatične sile je treba, da zgradi dejanje na treh oseb, ni treba misliti. Igre »Ljudski oder« v ti seziji ne bo ponovil, na to opozarjamo.

Orlovski vestnik.

Seja predsedstva in vaditeljskega zbora Orliške zveze se vrši danes 21. t. m. ob petih popoldne v Jugoslovanski tiskarni, III. nad. Ker je seja zelo važna, prosim, da se je vse sestre zanesljivo udeleže. — Predsednica. (K)

Seja naraščajkega odseka O. Z. se vrši danes, 21. aprila v Jugoslovanski tiskarni, III. nadstr. Prosim gotove udeležbe. — Predsednik. (K)

Seja vaditeljskega zbora ljubljanskega orlovskega okrožja se vrši v nedeljo, dne 25. t. m. točno ob 9. uri popoldne v predsedstveni sobi. Ker je seja izredne važnosti, prosim, da se vsi načelniki oziroma podnačelniki odsekov gotovo udeleže. — Načelnik. (K)

Gospodarstvo.

g Prepovedan izvoz živine. Deželna vlada v Zagrebu je z naredbo z dne 10. aprila, št. II. 721, vsled težkih prehranjevalnih razmer prepovedala izvoz živine v inozemstvo. Na prošnjo deželne vlade v Zagrebu je predsedništvo deželne vlade za Slovenijo obvestilo vse policijske oblasti, železnice in odsek za prehrano, da se živina, pripeljana iz Hrvatske, Slavonije in Medimurja v Slovenijo, ne sme izvažati v inozemstvo. Odslej se iz navedenih pokrajin sme v Slovenijo uvažati samo živina, ki je potrebna za prehrano prebivalstva v Sloveniji.

g Državne menjalnice. Ministrstvo financ je izdalo naredbo, da se uredi poslovanje drž. menjalnic v obmejnih krajih, preko katerih prihajajo naši izseljenci, ki se vračajo iz Amerike. Državne menjalnice bodo zamenjale dolarje za naše dinarje po najugodnejšem borznem kurzu, tako da se bodo naši izseljenci obvarovali ropanja, ki se sedaj vrši z njimi, pa tudi da na ta način pride država do dolarjev za svoja plačila v Ameriki. Za sedaj se bodo organizirale take menjalnice v Kotoru, Dubrovniku, Metkoviću, Splitu, Sarajevu, Ljubljani in Mariboru. Zamenjava ne bo obvezna. g Borzna poročila. LDU Zagreb, 20. apr. Devize: Berlin 275—279, Italija 775—820, Newyork 15.300—0, Pariz 1075—1100, Praga 240—244, Švica 2950—3075, Dunaj 71—72 — Valute: Ameriški dolarji 14.500—14.800, avstrijske krome 68—69, bolgarski levi 200 do 210, carski rublji 197—200, 20 kronski zlati do 590, francoski franki 1093—1120, napoleon-dorji 575—580, nemške marke 260—267, rumunski leji 275—278, italijanske lire 720—760, čehoslovaške krome —, turške lire v zlatu 600—605.

Aprovizacija.

a Mesne karte. Državni in javni uslužbenci, dalje vpokojenci in njih vdove naj pridejo po legitimacije k »Novočevalnici za živino in mast«, Mahrova hiša II. nadstr., ker se v kratkem vpletje nov red pri dobavi mesa in stopijo stare legitimacije iz veljave. Vojna, železnice, tob. tovarna — tako aktivni uslužbenci kakor vpokojenci — ne dobe legitimacij.

Ivana Drobeža
dne 21. aprila ob 1. uri pop. iz deželne bolnice k Sv. Križu in vabi tem potom člane društva prijatelje in znanca, da se udeleže v obilnem številu pogreba. Pokojnik se priporoča v biografijo.

Enodružinska hiša, skoraj nova z terasami mesta se iz proste roke proda. Naslov pove anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Kupim vilo v Ljubljani ali okolici. Pismene ponudbe pod »Nujno« na anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Izurjeno **steno-grafijo in stroje-pisko** sprejmeta dr. Vladimir Kreč in dr. Josip Furlan, odvetnika v Ljubljani, Sodna ulica 1. Reflektira se samo na prvovrstno moč.

Prvovrsten semenski krompir po oddaja Slovenska kmetijska družba tudi neudom v skladišču Turjaški trg št. 3.

Lep čebulček liter po K 4.—, pri odjemu 10 litrov K 3.— se dobi v trgovini s semeni Sever & Comp., Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Proda se še skoro nov, eleganten **landauer** kakor tudi lepa angleška konjska oprava (za par). Istotam je na prodaj prava »myrna« preproga 400 x 360 cm. — Natančoa pojasnila daje: Oskrbništvo gradu Beška, P. Moravce št. 20 pri Domžalah.

Sprejmo se takoj **trije delavci** za čevljarstvo obrt, delo je trajno. Dalje en delavec za zgornje delo. Plača se po dogovoru. — Več se izve pod naslovom: Bled, vira Julija št. 143.

Kontoristka (event. začetnica) z lepo pisavo ali **praktikant** za trgovsko pisarno se išče. Pismene ponudbe na upravo lista pod št. 1515

Kolar se išče za mestno pristavo. — Hrana in stanovanje v hiši. — Poizve se Cesta na Kečeljevo št. 8.

Vsled pomanjkanja prostora se odda pod ugodnimi pogoji večja množina **DRV** (odpadkov od parketnih deščic) Ivan Šiška, tovarna parket in parna žaga, Ljubljana, Metkova ulica št. 4.

Sirite „Slovenca“!

Zahvala.
Za mnogobrojne izraze sočutja ob smrti najinega predelega soproga in očeta, gospoda **Josipa Bregarja** za poklonjene krasne vence in cvetje ter za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu izrekava vsem svojo najpr. srčnejšo zahvalo. Posebno pa se zahvaljujeva gospodu nadučitelju Štruklju za tolažitve in pridnemu učencu pokojnika Unku za srčne njegove poslovilne besede.
Zg. Šiška, dne 21. aprila 1920.
Žalujoča ostala.

Proda se **dvonadstropna hiša.**
Pojasnila daje pisarna dr. Novak-dr. Kobala v Ljubljani, Dalmatinova ulica št. 3.
Prispevajte za sklad S. L. S.

Kavo čaj
Čokolado
Kakao
Kavni prídadek
Konjak
Rum
Likerje
Šampanjec
Namizna vina
Mandelne
Rozine
Paradižnike
Dišave
Riž
Silve
razpošilja po celem kraljestvu
Josip Fabiani
Ljubljana, Prešernova ulica 54.

Nepogrešljivo za dame
Po otvoritvi železniškega prometa bo dospela partija električnih ogreval za lajne škarje in novovrstnih kahalnih plošč različnih voltaj. Garantirano zanesljivi prima proizvodi. V uporabi zelo čisti in štedljivi in so hitro razgrteli. — Ker je število kosov te pošiljave zelo omejeno, prevzema naročila trdka Sveta, Ljubljana, Mestni trg št. 23.

Vino
Vinski oddetek v Sp. Šiški.

10 % belo banaško, letnik 1918
85 % belo banaško, letnik 1919
Obe vrsti se dobrega in zdravega okusa, brez kisline.
105 % črno dalmatinsko vino, zelo fino, volnega, prijetnega okusa.
85 % belo štajersko, namizno vino, s prijetno kislino.
75 % belo hrvatsko, namizno vino. Vzorcev se ne pošilja.
Za pristnost ponudeni vin jamči **Gospodarska Zveza.**

prvovrstno kontoristinjo, ki popolnoma obvlada slovensko in nemško steno-grafijo ter izborno piše na stroju.
Strojne tovarne in livarne v Ljubljani.

VINO NA DEBELO!
Braća Kastl
Zagreb, Gunduličeva ulica 14.
Telefon 21—28.
Oglas odprave »ADRANA«, Maribor.

Bakrene žice in žarnice
110, 120 in 150 voltov v veliki množini na razpolago pri Stebi & Tuječ v Ljubljani, Komenškega ulica št. 26.

Sol cele vagone takoj od skladišča dobavlja trdka **Ferdo Sert, Maribor, Koroška cesta 21.**
Arzobavi: SERT, Maribor. — Telefon interurban št. 265.

Skaboform se zopet dobi! proti srbečici, garjam, lišajju, kožn. izpuščajem zahtevajte v Vasi najbližji lekarni priznana in zdravniško priporočena
Dr. FLESCH-evo izvorno SKABOFORM-MAZILO.
Ne maže, ne barva, brez duha. Dobliva se v vseh lekarnah.
Glavna zaloga za Ljubljano in okolice:
Rihard Sušnik »pri zlatem jelenu« IV., Marijin trg.